

Regionernes Videncenter
for Miljø og Ressourcer

Jordforurening(sloven) og den offentlige indsats - set fra et regionalt perspektiv

Christian Andersen, chefrådgiver

11. oktober 2018, ATV Jord & Grundvand

Facetter

- Hvordan vi ser den offentlige indsats
- Pesticidopgaven
- GrundRisk
- Generationsforureninger og overfladevandsopgaven
- Rigsrevisionen
- Jordforurening i et europæisk perspektiv

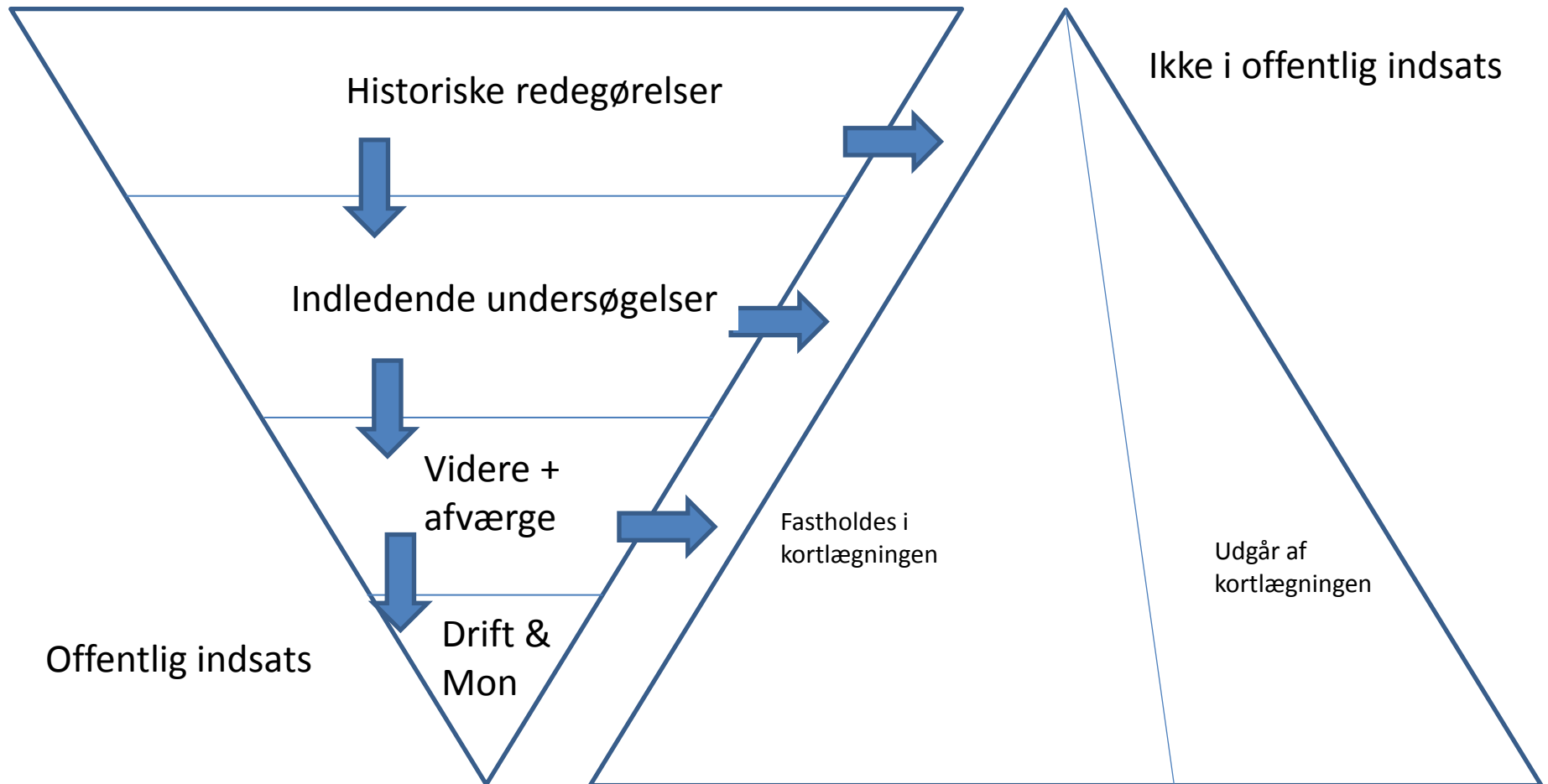

Grundlæggende rammer i JFL

- Grundvand: KK skal overholdes 100 nedstrøms/ 1 års strømning
- Areal: intet grundejeransvar

Tragten – er ikke rigtig en tragt

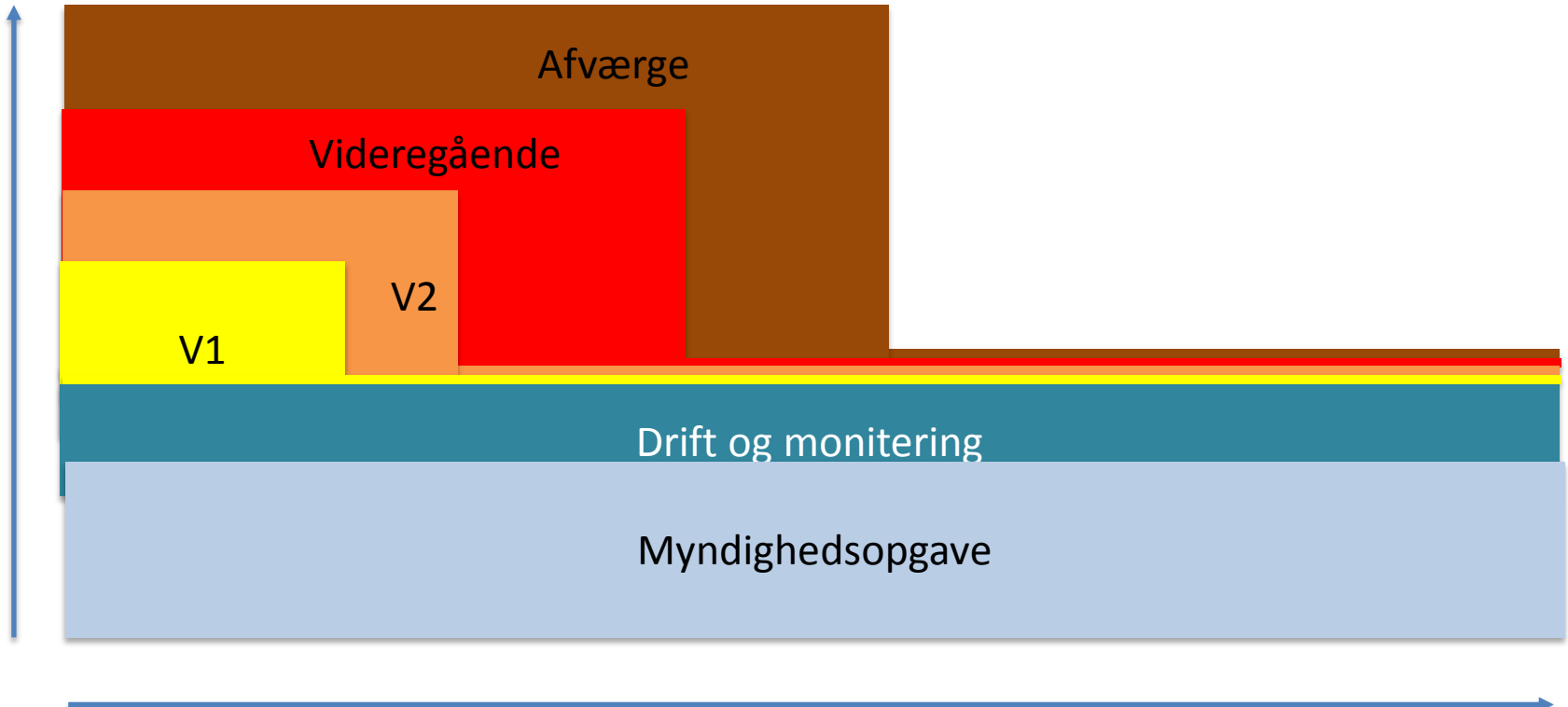

Anlægs- eller driftsopgave?

Hvor meget af den offentlige indsats kan rent faktisk prioriteres?

Penge

Tid

Grundrisk – screening og risikovurdering

- Bekendtgørelse træder i kraft 1. juli 19?
- Samme grundpræmis: KK skal overholdes 100 nedstrøms
- Ved nyt screeningsresultat: Hvornår skal grundejere orienteres?
- Hvilken reduktionsfaktor vil risikovurderingsværktøjet give?
- Reduktion i lokaliteter $\neq$ reduktion i økonomi

Robust vs. dynamisk risikovurdering

- Areal anvendelsen ændrer sig
- OSD og indvindinger ændres
- Der kommer nye sager hvor påbud ikke kunne gives
- Der kommer viden om nye stoffer PFAS, DMS...
- Der kommer ny viden om geologi
- Grundvandsniveau og strømning ændrer sig

Pesticidproblematikken

- Kritiske lokaliteter: 4.000
- 1 – 1,5 milliarder
- Gårde?
- Træhuse?
- Hvordan håndterer vi diffus forurening?
- Succeskriterie måske anderledes – kortlægning og risikovurdering som et planlægningsredskab

Overfladevand og generationsforureninger

- Ca. 1.200 lokaliteter skal undersøges nærmere
- De omfatter i hvert fald 6 generationsforureninger (Høfden, Grindsted etc.)
- Stor usikkerhed på økonomi
- Afhænger af vandplaner
- Politisk ambitionsniveau

Rigsrevisionen

”Forundersøgelsen har bl.a. vist, at regionerne igennem de seneste år har gennemført flere **benchmark-undersøgelser** af regionernes forvaltning af opgaven med kortlægning og oprensning af forurenede jord. Formålet har været at **afdække forskelle** mellem regionernes tilgange og på den baggrund **at identificere forbedringsmuligheder** i forhold til en **effektiv forvaltning** af opgaven. Forundersøgelsen har også vist, at Miljøstyrelsen i samarbejde med DTU Miljø og i dialog med regionerne har udviklet en ny **beregningsmodel (GrundRisk) til risikovurdering** af de jordforurenede, der potentielt truer grundvandet. Det forventes at regionerne ibrugtager GrundRisk inden udgangen af 2018. På baggrund af ovenstående vurderer vi, at timingen for en undersøgelse er mindre optimal.”

Rigsrevisionen - Sverige

- Siden 2007 ingen opgørelse af de mest forurenede grunde i Sverige, tidl. Opgørelser viser milliard beløb
- Forurenede grunde der ejes af staten indgår ikke i Lensstyrelsens kortlægning
- Der findes et antal forureninger som staten ikke tager ansvar for
- Afværgearbejdet afhænger af de lokale miljøtilsyns aktivitetsniveau og prioriteringer – ikke på systematisk vis af myndigheden selv
- Varierende retstilling for forurenede arealer afhængigt af hvem der har ansvar

Anbefalinger

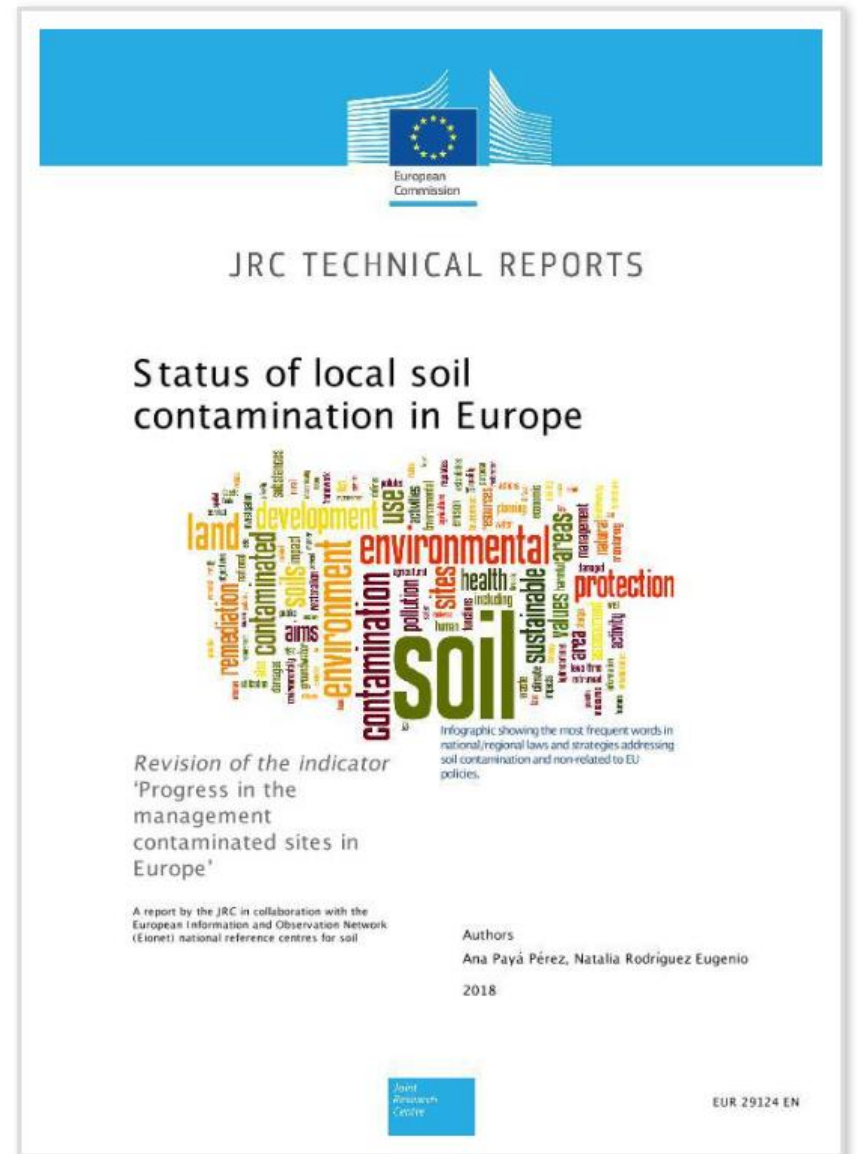
- Risikobaseret prioritering og vejledning
- Forbedret opfølgning og overblik over omkostninger
- Tydeligere ansvarsfordelingen mellem aktører
- Afrapporteringskrav fra myndighederne
- Rapportering til rigsdagen
- Udvikle samarbejdet mellem de mange aktører

EU

- Ingen EU regulering på jord
- Lovgivning i de fleste EU lande
- 4 status opgørelser fra JRC siden 2005
- Large sites: € 5 m (37,5 mio DKK)
- Macro sites > € 100 m

Pas på med de enkelte
tal i rapporten!

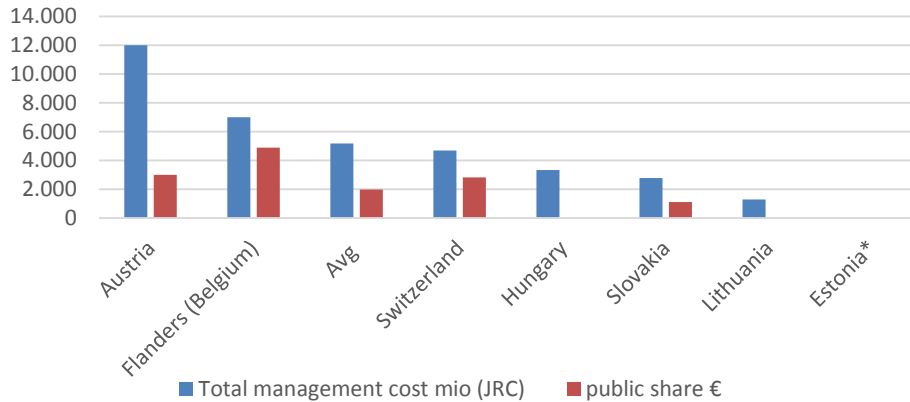

Hvordan vurderer man opgaven i Europa?

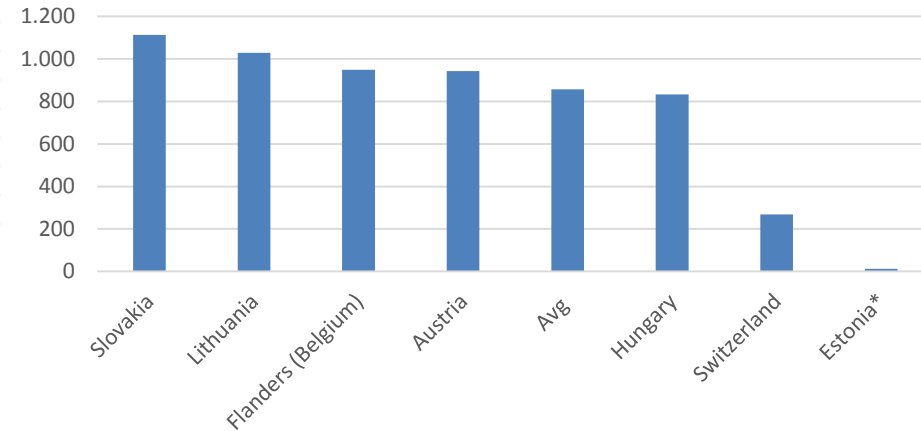
	No. Inhabitants	Total management cost € m (JRC)	Public share % (JRC)	public share € m	Cost € pr. capita (JRC)	GDP/ person (€)	Total cost normalised by GDP (€)/ capita
Austria	8.500.000	12.000	25	3.000	1.373	55.707	944
Flanders (Belgium)	6.500.000	7.000	70	4.900	1.081	43.582	950
Switzerland	8.400.000	4.700	60	2.820	564	80.590	268
Hungary	9.800.000	3.330			338	15.531	834
Slovakia	5.400.000	2.790	40	1.116	514	17.664	1.115
Lithuania	2.870.000	1.300			450	16.730	1.030
Estonia*	1.300.000	9	18	2	7	19.840	13
Avg	6.911.667	5.187	33	1.973	720	38.301	857

Total and Public cost mio €

Total cost nomalised by GDP €/ capita

Hvis Danmark brugte det samme pr. capita, som vores BNP tilsiger

	No. Inhabitants	GDP/ person (€)	Total cost nomalised by GDP (€)/ capita	Real cost € pr. capita (JRC)	Total managemement cost € m (JRC)	Public share % (JRC)	public share € m	public share mio DKK
Avg	6.911.667	38.301	857	720	5.187	33	1.973	14.800
Denmark	5.700.000	56.444	857	1.263	7.199	58	4.175	31.000

Konklusioner

- Grundlæggende principper er forblevet de samme i 20 år: Grundvand - KK skal overholdes 100 nedstrøms/ 1 års strømning og for areal - intet grundejeransvar
- Der er tale om en håndteringsopgave – ikke en anlægsopgave. Forurenet jord at kommet for at blive, vi må finde en måde at leve med det på
- Vi rydder ikke op, vi risikostyrer
- Regionerne kan ikke løse overfladevandsopgaven og generationsforureninger inden for det eksisterende budget
- Vi gør det meget godt, jf. Rigsrevisionen
- Vi er ikke exceptionelle i Danmark